

Clericorum, & Presbyterorum d. Regni ab humanis pro tempore decedentium tempore eorum obitus pendentes, & maturatos, ac etiam a solo minime separatos, seu a quibus id contingit, nondum exactos, ad Clerum, seu Capitulum, vel haeredes Beneficiatorum hujusmodi, non autem Camerae praedictam spectare, quamvis in cedulis transactionum super spoliis hujusmodi, mentis, intentionisque nostrae fuerit eisdem fructus pendentes quorumcumque Benef. Ecclesiast. in quovis mense, pro tempore vacantium, etiam juxta fel. record. Julii Papae III. Praedecessoris nostri Constitutionem desuper editam, eidem Camerae nostrae reservare, eosque a die obitus beneficiatorum, usque ad diem captae possessionis, per illorum Successores in dictis beneficiis decurrendos, eidem Camerae applicare, in dies oriri soleant.

Declaratio & decisio super praedicti dubii, ad favorem Camerae.

§.1. Nos igitur pro nostri Pastoralis officii munere, dubitationes, & contentiones, seu controversias hujusmodi medio tollere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, & etiam quorumvis Ordinum regularium in dicto Regno consistentium, etiam in quocumque mense pro tempore vacantium, tam ante obitum illorum possessorum pendentes, & maturatos, ac etiam a solo minime separatos, seu nondum exactos, quam etiam post eorum obitum usque ad diem captae possessionis dictorum Beneficiorum per Successores in eis maturandos, & seu decurrendos, pro rata temporis a die adeptae possessionis eorumdem Beneficiorum, ad ipsam Camerae nostram spectare, illosque eidem Camerae applicandos esse, & illos per venerabilem fratrem Marcum Antonium Episcopum Fulginatensem, modernum, & pro tempore existentem Nuncium Apostolicum in Regno praedicto, pro eadem Camera, & ejus nomine percipi, exigi, & levare, ac etiam pro faciliiori illorum exactioe, si videbitur in fine anni, cum Successoribus in dictis Beneficiis computandi, dividendi, & illorum sic divisorum, quemlibet eorumdem Nuncii, seu ab eo deputatorum commissariorum in dictis Beneficiis Successorum ratas partes, ex modo, & forma praemissis in dictis Beneficiis respective tangentes, etiam percipere, exigere, & levare posse, & debere declaramus. Ac de cetero perpetuis futuris temporibus, ita, & non aliter in praemissis observari volumus, ac etiam perpetuo statuimus, & ordinamus.

Litium extinctio.

§.2. Omnesque, & singulas lites, causas, quaestiones, & controversias super praemissis fructibus, & illorum perceptione inter ipsum Nuncium ex una, & quovis Cleros, sive haeredes, & Successores dictorum Beneficiorum defunctorum, eorum quibusvis Judicibus, etiam ordinariis, & delegatis hactenus quomodolibet introductas, & adhuc in decisas pendentes par-

tibus, ex altera, in eisdem statu, & terminis in quibus reperiuntur, ab eisdem Judicibus ad Nos advocamus, illasque penitus extinguimus, & annullamus, sicque per quoscumque Judices &c.

§.3. Non obstantibus litis pendencia, & aliis praemissis, ac quatenus opus sit nostra de non tollendo jure quaesito, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem &c.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die prima Januarii 1589. Pontificatus nostri Anno IV.

CXL.

Contra Clericos male, aut simoniace promotos, & Episcopos, & alios in ordinum collatione peccantes.

Contra hos male promotos habes etiam in Const. IX. Pii II. Cum ex. Tom. III. Par. III. fol. 109.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Sanctum, & salutare Sacri Ordinis Sacramentum ab ipso Domino, & Salvatore nostro Jesu Christo Institutum, Beatique Apostolis, & eorum legitimis Successoribus singulari divinae bonitatis munere traditum, ita ad Dei omnipotentis gloriam, salutemque animarum sancte, ac religiose administrari decet, ut quae, vel ex typo, & figura veteris legis, vel alias, ex multa SS. Patrum providentia, circa ordinandorum natales, aetatem, vite, ac morum probitatem, sanctitatem, scientiam, & alias qualitates in Sacris Ordinationibus requisitas, per Sacros Canones, vel Apostolicas Constitutiones, aut generalium Conciliorum decreta salubriter statuta fuerunt, ea inviolate observentur. Nam si in veteri testamento, tam multa de integritate, & munditia Sacerdotum, & Ministrorum Altaris, deque eorum praestantia, & dignitate legimus, de quibus dixit Dominus, per Malachiam Prophetam, Labia Sacerdotis custodient scientiam, & legem requirent, ex ore ejus, quia Angelus Domini exercituum est, certe multo major ratio, & diligentia adhibenda erit in promovendis, tam inferiorum graduum Clericis, quam etiam Presbyteris, qui ad consummationem Sanctorum in opus ministerii, in aedificationem corporis Christi constituuntur, prout de his ipsis, & divino verbo, & Beatorum Apostolorum praecipitis, ac simul Sanctorum Patrum statutis sepissime traditum est.

§.1. Quare Nos pro ea, quae Nobis a Domino injuncta est, cunctarum Ecclesiarum cura, & sollicitudine, ipsos Pastores, & Praefules Ecclesiarum, quorum proprium munus est, personas idoneas Clericali militiae adscribere, & ad minores, ma-

Clausula de rogatoria.

D. P. An. IV. 1. Januarii.

Procurium.

Causa hujus Constitut.

joresque ordines rite promovere, auctoritate nostra duximus admonendos, ut in exequendo hac in parte suo pastoralis officio attentius post hac invigilent, Canonicas Sanctiones, ut par est, observent, ac ut nemini detur offensionis occasio, neve eorum ministerium vituperetur, studeant vitare ea omnia scandala, & absurda, quae ex vitiosa, & minus Canonica Clericorum ordinatione cernimus, cum magno animi nostri dolore frequentius exoriri. Cum enim multi etiam interdum inhabiles, & indigni, non vocati Sancta Dei vocatione, sed potius Satanae dolis decepti, praetextu devotionis, & pietatis, rem quidem Sacram, & divinum munus, intempestive tamen, & inordinate affestantes, seu temporale aliquod commodum, aut lucrum sibi proponentes, vel nimia simplicitate, & imperitia, malitiae, aut fraude ad suscipiendum Clericalem characterem, alioque ordines ante aetatem legitimam, vel a non suo Episcopo, aut non praevio debito examine, & approbatione, sive alias minus rite, vel etiam temere se ingerant. Debet sane Episcopi paterna charitate, & prudentia eorum saluti, qui saepe nesciunt, quid petant, melius etiam, quam ipsimet postulant, & salubrius consulere, nec tam quid flagitent, quam quid expediat considerare: summa vero diligentia providere, tum in aliena Dicecesis subditis ordinandis, ne quemquam promoveant, sine eorum Ordinarii literis dimissoriis, tum in recognoscendis ipsis literis, ne falso, aut ab aliquo, qui auctoritatem illas concedendi non habeat, confecta sint, tum denique in examinandis natalibus, aetate, vita, moribus, scientia, idoneitate, titulo, & reliquis qualitatibus, ne quid in sua, vel aliena Dicecesis personis, ad Clericalem honorem, & Ecclesiasticos ordines promovendis desideretur eorum: quae ex praescripto Sacrorum Canonum requiruntur.

Poenae Episcopii, vel alterius male aliquos promoventis.

§.2. Ut igitur Praefules Ecclesiarum intelligant, si in re tam gravi, & tanti momenti, culpa aut negligentia peccaverint, se non modo in tremendo Dei judicio, verum in hoc quoque seculo Rom. Pontifici suae villicationis rationem fore reddituros, praesenti Constitutione perpetuo statuimus, & ordinamus, ut si in posterum Antistes aliqui, Episcopali, Archiepiscopali, Primatiali, vel etiam Patriarchali dignitate praefulgens, aut Abbas ad primam tonsuram, minoresque ordines suis subditis conferendos a Sede Apostolica auctoritatem habens, quemcumque secularem, vel cujusvis Ordinis, aut militiae regularem, ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, seu alias inhabilem, vel irregularem existentem, vel extra tempora a jure statuta, vel absque veris dimissoriis sui Ordinarii literis, aut per saltum, vel furtive, aut quoad seculares, sine titulo sufficientis Beneficii, vel patronii, aut ante aetatem per Sacri generalis Trid. Concilii decreta, prime tonsurae, ac cuique ordini praescriptam, aut non servatis temporum interstitiis, ita ut aliquis uni-

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

co die, seu continuatis diebus ad plures ordines Sacros, vel post unum ordinem susceptum, sine causa rationabili antequam tempus ab eodem Concilio Tridentino praefixum elabatur ad alium ordinem promoveatur, sine dispensatione, aut indulto Apostolico, Clericali caractere non legitime insigniverit, aut ad ordines minores, vel Sacros, ut praefertur, vel alias male promoverit, sive id scierit, sive ignorerit, nisi debita diligentia adhibita justus error, & probabilis facti ignorantia eum excuset, ut in quo deliquit in eo puniatur, accollatione quorumcumque ordinum, atque adeo ipsius tonsurae, & ab executione omnium munerum Pontificalium, eo ipso suspensus, & ab ingressu Ecclesiae interdictus existat, aliisque gravioribus poenis nostro, & pro tempore existentis Rom. Pontificis arbitrio puniatur. Quod si spreta hujusmodi suspensione, & interdicto, in praemissis se temere ingrefferit, etiam a regimine, & administratione suae Ecclesiae, seu Monasterii, & a perceptione fructuum mensae ejusdem, ac quorumcumque beneficiorum per eum, in titulum, vel commendam, seu alias obtentorum suspensionem, eo ipso incurrat; ejusque interdicti, aut suspensionis relaxationem, aut poenarum remissionem ab alio, quam a Rom. Pontifice, pro tempore existente nequeat obtinere.

Poenae male promoventium.

§.3. Et nihilominus fel. record. Pii II. & aliorum Romanorum Pontificum nostrorum Praedecessorum, qui per suas Constitutiones, aut in Cancellaria Apostolica publicatas regulas, contra hujusmodi Clericos male promotos, diversas poenas iusserunt, vestigiis inhaerentes, eosdem Clericos, posthac male promotos, ab executione, ministerio, & exercitio ordinum susceptorum, & ab omni spe, & facultate ascendendi ad alios superiores perpetuo suspensos, declaramus, & si in eis ministrare praesumpserint, illos sic irregulares effectos, omnibus, & quibuscumque, per eos, in titulum, commendam, aut alias obtentis dignitatibus, officiis, & Beneficiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, quomodocumque qualificatus, secularibus, vel cujusvis Ordinis, aut Militiae regularibus, ac etiam si ipsi Clerici Regulares fuerint, activa, & passiva voce, ipso facto privamus, & iis privatos, atque ad illa, & alia similia, vel dissimilia in posterum, obtinenda in perpetuum inhabiles, & incapaces esse decernimus, & declaramus; dignitatum, officiorum, & beneficiorum hujusmodi, sic pro tempore vacantium dispositionem Nobis, & Apostolicae Sedis perpetuo reservantes.

§.4. Ut autem homines, qui nimia indulgentia, & spe impunitatis, ac veniae facilitate hactenus fuerunt ad hujusmodi facinora procliviores, ea sublata, & praefusa, ab his abstineant, & caveant in futurum, tam absolventi, quam dispensandi facultatem in casibus superius expressis, etiam in foro conscientiae, Nobis, & Succello-

Reservatio pro Summo Pontifice facultatis absolventi, praeterquam in mortis articulo, & etiam super irregulartate dispensandi.

cessoribus nostris dumtaxat auctoritate, & tenore præmissis perpetuo reservamus. Inhibentes ne a quoquam seculari, vel cuiusvis Ordinis regulari Presbytero, vel Prælato, quavis auctoritate fungente, nec per quæcumque Jubilæa, & Indulgentias, etiam plenissimas, & extraordinarias per nostros Prædecessores, aut nosmetipsos, vel Successores nostros, anno Jubilæi, aut alio quovis tempore, & Cruciatæ Sanctæ, vel quocumque alio titulo, modo, & forma, Motu proprio, & consistorialiter, seu ad quorumcumque Principum, Regum, aut Imperatoris instantiam, eorumve contemplatione, & intuitu, cum quibusvis amplissimis, in genere, vel in specie derogatoriis clausulis concessa, vel in posterum concedenda, nec vigore, aut prætextu facultatum, aut privilegiorum, Mare magnum, aut alias quomodolibet nuncupatorum quibusvis Ordinibus, Congregationibus, aut personis regularibus, aut Episcopis, per Decreta Concilii Tridentini, aut officio Sacræ Pœnitentiariæ Apostolicæ, vel minoribus, aut etiam maioribus Pœnitentiariis nostris, & Romani Pontificis pro tempore existentis, vel alias quomodolibet pro tempore concessorum personæ, sic ut præfertur delinquentes, tam scilicet Antifites, seu Abbates promoventes, quam Clerici male insigniti, seu ordinati, a reatibus, & excessibus præfatis absolvi, præterquam in mortis articulo possint, aut debeant. Nec cum iis super irregularitate propter præmissa contracta, etiam si crimen penitus occultum fuerit, quovis modo valeant dispensari.

Forma petendi abolitionem, & dispensationem a Rom. Pont. & prohibito eas petendi per officium Sacræ Pœnitentiariæ.

§.5. Verumenimvero, quia gravius morbis fortiora sunt adhibenda remedia, & juxta personarum, locorum, ac temporum qualitates leges sunt immutandæ, pœnæque aggravandæ, & emolliendæ; cum hujusmodi peccatum Satana suggerente, hominumque fragilitate assentiente, videatur jam ad culmen vitiorum ascendisse, & in præcipiti esse. Ideo ut homines saltem pœnæ timore, & proprii honoris confusione a peccato deterreantur, novum huic veneno antidotum cogimus præparare. Ac propterea volumus, ut qui abolitionem, & dispensationem hujusmodi petent, semper, quamvis dilectum, adhuc occultum extiterit, non per officium Sacræ Pœnitentiariæ, sed a Nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice in utroque foro abolitionem petere teneantur; alioquin ipsæ concessionem, & abolitionem, etiam cum clausula, quod præfatis Constitutionis tenor, & alia prædicta habeantur pro expressis, prorsus nullæ, irritæ, & invalidæ existant, ac nemini penitus suffragentur.

Pœnæ contra simoniace promoventes, & promotos.

§.6. Ceterum si quis Antistes, vel Abbas servatis quidem cunctis præmissis, & ceteris omnibus, quæ in ipsius tonsuræ, & ordinum collatione observari debent, personas habiles, & idoneas, sed tamen recepta ab iis, quibus tonsuram, aut ordines conferet, pecunia, pretio, vel præ-

mio, simoniace in futurum insigniverit, vel promoverit, volumus, ut præter alias censuras, & pœnas contra simoniace ordinantes, & ordinatos a Sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis alias inflictas, & irrogatas, quibus nequiquam derogare intendimus, etiam omnia, & singula prædicta in sic promoventibus, & promotis locum habeant.

Clausula præservativa.

§.7. Decernentes præfentes literas, sub quibusvis concessionibus, facultatibus, & gratiis, etiam in casibus quibuscumque Sedi Apostolicæ quomodolibet, etiam in Bulla Cœnæ Domini reservatis, etiam sub nomine Jubilæi plenarii, vel Cruciatæ Sanctæ absolvendi facultatem quibusvis personis generaliter, vel specialiter tributibus minime comprehendendi, sed semper ab illis exceptas esse, & censeri.

Decretum irritans.

§.8. Sicque in præmissis universis, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, in quavis causa, & instantia judicari, & definiti debere; ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§.9. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis; ceterisque contrariis quibuscumque.

Forma & effectus publicandi hujus Constitutionis.

§.10. Ut autem præfentes literæ omnibus innotescant, mandamus illas ad valvas S. Jo. Lateranen., & Principis Apostolorum de Urbe Basilicarum, & in acie Campi Floræ affigi, & publicari, & post quindecim dies, qui in Urbe sunt, qui vero extra eam, & citra Montes intra quatuor menses, qui demum ultra Montes erunt intra octo menses a die publicationis hujusmodi computari, perinde afficere, & arctare, ac si eorum cuique personaliter intimatæ fuissent.

Fides exemplorum.

§.11. Ac eorundem præfentium literarum exemplis etiam impressis &c.

Sanctio penalitatis.

§.12. Nulli ergo omnino hominum liceat &c.

D. P. An. IV. 5. Januarii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octuagesimo octavo, Nonis Januarii, Pontificatus nostri Anno IV.

CXLI.

De habitu, & tonsura Clericorum, & Militum Beneficia Ecclesiastica obtinentium.

Ad hoc habes etiam Concil. Trid. in sess. 14. cap. 6. & sess. 23. cap. 6. & 17.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum Sacrosanctam Dei Ecclesiam, quam Salvator noster suo pretiosissimo

Exordium.

mo

Causa hujus Constitutionis.

Præfinitio habitus, & tonsuræ per Clericos, seu Milites, beneficia, vel pensiones obtinentes de cetero deferens.

mo sanguine acquisivit, sponfam sibi elegerit, & Nobis licet indignis custodiendam tradiderit, eidem sine ruga, sine macula, atque in omnibus suis membris placentem conservare debemus, ut in ea, omnia ordinata, singula distincta, cuncta interius exteriusque pietatem, & devotionem redolentia inveniantur, & ut ineffabilibus circumamicta varietatibus, speciosa in oculis suis appareat, quantum favente Deo valeamus, id ipsum munus exequi decrevimus.

§.1. Quare animadvertentes, quod qui in sortem Domini ad ejusdem Ecclesiæ decus, & ornamentum sunt vocati, & ex eo Clerici nomen consecuti, quique censu Ecclesiastico vivunt, singulari aliquo signo a reliquo Populo distingui debent, ne cui eorum jure dici possint? Quomodo huc intra non habens vestem nuptialem? & ad hoc ipsum sollicitudinis nostræ obtutus dirigentes, ne sanguis eorum de manu nostra requiratur, cum ingenti cordis nostri dolore invenimus complures prædicta Domini sententia juste redarguendos. Nam eorum plerique Clericali honore neglecto, in vestibus laicalibus incedentes, eo se mirifico indignos privilegio reddiderunt. Quapropter licet Sacris Canonibus, Conciliis Generalibus, & Apostolicis Constitutionibus, ceteris circa eorum, qui Clericali characteri insigniendi sunt, habitum, ætatem, & alias qualitates sit præscriptus modus, & contra Clericos in habitu Clericali, & tonsura non incedentes imposita pœna, nempe ut gratiis, immunitatibus, & aliis privilegiis Clericalibus minime gaudeant; tamen cum injuria temporum, & forsitan dormientibus pastoribus, inimicus homo lethifera transgressionis zizania supereminaverit.

§.2. Nos propterea his, & aliis rationalibus de causis adductis, ne quis nimia, sive Pastorum, sive temporum indulgentia, & impunitate, seu oscitantia, cum Religiosis dedecore, nominis Dei contemptu, & propriæ salutis dispendio de cetero abutatur, hac nostra perpetuo valitura Constitutione præcipimus, & mandamus, omnibus, & quibuscumque Clericis, non solum in sacris, sed etiam in aliis minoribus Ordinibus constitutis, & Clericali tantum tonsura insignitis, & nedum Beneficia Ecclesiastica qualiacumque etiam simplicia, nunc, & pro tempore obtinentibus, & in illis, vel ad ea jus habentibus, verum etiam pensiones super quibusvis fructibus, redditibus, aut preventibus quarumvis Patriarchalium, Primatialium, Metropolitanarum, Cathedralium, & aliarum quarumcumque Ecclesiarum, seu Abbatialium, Capitularium, & Conventualium mensarum, necnon Monasteriorum, Præpositurarum, Præpositatum, Prioratum, Præceptoriarum, Hospitalium, Canonatum, prebendarum, dignitatum, personatum, administrationum, Officiorum, & Beneficiorum quorumcumque Ecclesiasticorum, Sæcularium, & quorumvis Ordinum regularium, seu illorum distributionibus quotidianis, ac juribus, emolumentis, & ob-

ventionibus universis, sibi reservatas, aut fructus ipsos, prædiave, aut bona Ecclesiastica loco pensionum sibi assignatos, vel assignata ex quacumque concessione, seu dispensatione Apostolica percipientibus, etiam conjugatis, præsertim, si iidem Clerici conjugati juxta Constitutionem Pæ mem. Bonifacii Papæ Octavi Prædecessoris Nostri in Concilio Trid. innovatam, privilegiis Clericalibus uti velint, tam in Romana Curia dependentibus, quam extra eam ubilibet gentium, locorum constitutis, ut ipsi, & eorum quilibet quantumvis exempti existant, & quovis privilegio, vel immunitate gaudeant, quacumque dilatione, aut tergiversatione postposita, debeant omnino qui in Urbe præfentes fuerint, intra quindecim dies, qui vero citra Montes intra quatuor menses, qui denique ultra Montes constituti sunt, intra octo menses a die publicationis præfentium literarum in Romana Curia faciendæ, tonsuram, & habitum Clericalem, vestes scilicet talares, aut Milites infradicendi, quibus pensiones, aut fructus, aliave bona Ecclesiastica reservata sunt, suæ Militiæ convenientem, quacumque remota excusatione assumere, & jugiter deferre. In futurum autem non nisi actu Clericis in habitu Clericali, & tonsura, & Militibus infra dicendis in militari incedentibus, suæ militiæ propria, aut alia quacumque Ecclesiastica, etiam simplicia Beneficia respective conferantur, aut commendentur, aut pensiones, fructusve, aut bona Ecclesiastica reserventur.

Impositio penarum contra inobedientes.

§.3. Alioquin ipsos, & ipsorum quemlibet, qui quoad gestandum habitum Clericalem, & Militarem prædictum, lapsi hujusmodi tempore eorum unicuique, ut supra dictum est, præfixo, nostris hujusmodi præcepto, & mandato, nunc, & in posterum perpetuis futuris temporibus cum effectu non obdixerint, præter alias pœnas contra eos inflictas, etiam quibuscumque dignitatibus, administrationibus, Officiis, Canonicatibus, & præbendis, ac Beneficiis, etiam simplicibus, & præfinitis per eorum quemlibet in titulum, commendam, vel alias pro tempore obtentis, necnon pensionibus, & fructibus, prædiis, bonisque Ecclesiasticis hujusmodi quocumque modo eis reservatis, vel reservandis, omnique jure sibi in eis, vel ad ea quomodolibet competenti, harum serie ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine privamus, ac sine ulla alia monitione, citatione, Judicis decreto, aut ministerio ipso facto privatos declaramus, ac tam Beneficia ipsa per privationem hujusmodi vacare, & libere aliis conferri posse, quam etiam pensiones cassatas, extinctas esse, & fore, ac fructuum, vel aliarum rerum reservationes cessare, & quemquam ulterius ad illorum solutionem minime teneri, & ob non solutionem, censuras, & pœnas aliquas incurere non posse, nec debere decernimus, ipsisque dignitates, personatus, & ob-

administraciones, officia, necnon Canoniciatus, & præbendas, & Beneficia sic pro tempore vacantia, collationi, provisioni, & dispositioni nostræ, & Rom. Pont. pro tempore existentis perpetuo reservamus.

Decretum irritans.

§.4. Statuentes sic in præmissis universis, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, in quavis causa, & instantia judicari, & definiti debere, necnon irritum, & inane, quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingerit attentari.

Declaratio circa eos Milites, & alios Romanæ Curie Officiales, quæ Constitutione ista non ligantur.

§.5. Ceterum Milites quarumvis militiarum sub regula aliqua approbata Canonice institutarum, vel alios Ro. Cur. Officiales, qui non uti Clerici, sed potius tamquam Milites juxta privilegia, & dispensationes Apostolicas, eis in genere, vel in specie, per Nos, aut per Prædecessores Nostros nominatim concessa, & sub fel. re. Pii Papæ V. Prædecessoris Nostri Constitutione, quæ incipit Sacrosanctum &c. hujusmodi privilegiorum forsitan revocatoria minime comprehensa, Beneficia militaria, quam professi sunt regularia obtinent, seu pensiones super quibusvis fructibus, redditibus, & proventibus Ecclesiasticis, etiam prædictarum Ecclesiarum, & Beneficiorum Sæcularium, aut fructus ipsos sibi reservatos percipiunt, aut obtinebunt, vel percipient in futurum, sive Clericali carattere insigniti sint, sive non sint, qui vero Clerici sunt, etiam ab initio tempore reservationis pensionum, seu fructuum hujusmodi, regularem habitum nondum susceperint, nec militiis Officiorum Rom. Cur. adscripti fuerint, sed post factas eorum cuique reservationes, ante vel post publicationem præsentis Constitutionis Milites effecti extiterint, sub præcepto, & mandato præfatis, de habitu, & tonsura Clericali deferendis, nolumus comprehendendi, sed iis permittimus, ut regulari habitu militiæ, quam professi sunt convenienti, vel si ipsi Milites Ro. Cur. Officiales fuerint, qui pensiones, aut fructus, aliave prædia, aut bona Ecclesiastica ex dispensatione, seu privilegio Apostolico percipiant, habitu Militari supra scripto absque alicujus censure, vel pænæ Ecclesiastica incurfu licite uti valeant, & nihilominus, tam Beneficia suæ Militiæ regularia retineant, quam etiam pensiones super Ecclesiarum, & Beneficiorum prædictorum, etiam sæcularium fructibus, seu bona, vel fructus præfatos sibi pro tempore reservatos percipiant.

Claustræ derogatoria.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon consuetudinibus, etiam longissimo, & immemorabili tempore observatis, quæ abusus, & corruptelæ potius censendæ sunt, privilegii quoque, indultis, & literis Apostolicis quorumcumque tenorum existant, quæ omnia nolumus cuiquam adversus præmissa in aliquo suffragari.

§.7. Mandamus vero universis, & singulis Venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Prælatibus, ac locorum Ordinariis, ut in suis quibusque Ecclesiis, Civitatibus, & Diocesis curent præfatas literas, earumque exempla publicari, & inviolate observari.

§.8. Et ne quis presentium literarum ignorantia se valeat excusare, jubemus illas ad valvas Basilicarum S. Joannis Lateranen., & Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Floræ, & in Cancellaria Apostolica affigi, & publicari, earumque exempla inibi affixa relinquere, & deinde in eadem Cancellaria Apostolica in libro Quinterno appellato, inter ceteras Constitutiones perpetuas describi, & registrari. Decernentes publicationem in Basilicis præfatis & in acie Campi Floræ faciendam, post lapsum temporis superius præfixi unumquemque arctare, & afficere perinde ac si ipsæ præfatas literæ singulis personis præfatis personaliter intimata fuissent.

§.9. Volumus quoque earundem præsentium transumptis &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octuagesimo nono, quinto Idus Januarii Pontificatus nostri anno IV.

Sequitur declaratio quoad aliquos Papa Familiars, Militesque, & Officiales Romanæ Curie, & pensiones non ultra 60. ducatos obtinentes.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis est cura nostræ, & ita æquum arbitramur, ut quanto possumus studio indemnitati, & utilitati, tum pauperum Clericorum, tum etiam personarum, quæ nostris obsequiis insistendo, labores, & incommoda assidue subire non cessant, consulere procuremus, ac earum necessitati prospiciamus, ne, dum prompte, & expedite ministeria eis injuncta obire conantur, non solum congrua præmia non recipiant, verum aliquid detrimenti patiantur. Cum itaque nostra nuper edita Constitutione de habitu, & tonsura, per Clericos, seu Milites Beneficia, vel pensiones obtinentes deferendis, quæ incipit: Cum Sacrosanctam, &c. præceperimus universis Clericis, nedum Beneficia Ecclesiastica obtinentibus, sed etiam pensiones super fructibus Ecclesiasticis, aut fructus ipsos sibi reservatos percipientibus, ut habitum, & tonsuram Clericalem, vestes scilicet talares, Militibus vero ipsas pensiones, aut Beneficia suæ Militiæ propria obtinentibus, ut habitum suæ Militiæ convenientem jugiter deferant, pœna privationis Beneficiorum, pensionum, ac fructuum hujusmodi cuilibet inobedienti imposita, prout in eadem Constitutione latius continentur.

§.1. Nonnulli vero ex Clericis præfatis Pen.

Publicatio, & observantia ab Episcopis &c. curari debet.

Forma, & effectus publicationis hujus Constitutionis.

Transumptorum fides, & sanctio pœnalis. D. P. An. IV. 9. Januarii.

Compendium Constitutionis præcedentis.

Causa hujus moderationis.

Pensionem, aut fructus hujusmodi admodum tenues percipientes, alii quoque nostri familiares actu Nobis inservientes, variis obsequiis, & ministeriis additi, qui ultro citroque, ubi opus est commeare, & currere coguntur, idcirco vix possunt sine maximo incommodo, impedimento, & dispendio, habitum Clericalem supra scriptum gestare.

Moderatio dignæ Constitutionis pro Clericis, pensiones, fructus, aut bona Ecclesiastica 60. duc. aut de Camera non excedere obtinentibus.

Et pro nonnullis familiaribus Pontificis.

§.2. Nos eorum commodis opportune providere, eosque specialis gratiæ favore prosequi volentes omnibus, & quibuscumque Clericis, tam in Romana Curia, quam extra eam ubilibet gentium, & locorum constitutis, qui pensiones, fructus, aut prædia, vel bona Ecclesiastica, sibi in una, vel pluribus vicibus reservata, & concessa summam, seu valorem annuū sexaginta ducatorum auri de Camera insimul non excedentes, seu excedentia, percipiunt, aut percipient in futurum.

§.3. Ac præterea nostris Familiaribus, nobis in quibusdam inferioribus ministeriis, quales sunt qui a pedibus, seu Parastenariis, mense dispositores, aut Credentarii, aut Dispensatores vulgo dieuntur, & aliis his similibus servitiis, actu ministrantibus, quive in futurum inservient, necnon quibusvis nostrorum intimorum familiarium actu Nobis in Palatio nostro Apostolico inservientium familiaribus, continuis commensalibus, præsentibus, & futuris, qui pensiones, aut fructus, bonave Ecclesiastica loco pensionum usque ad quæcumque summam, & valorem, nunc percipiunt, aut in posterum pro tempore percipient, ut ipsi & eorum quilibet in habitu, & tonsura Clericali incedere minime teneantur, sed laicali habitu impune, & licite uti possint, quo sua munia promptus expeditusque obire valeant, nec pœnis in eadem Constitutione inflictis subiaceant, auctoritate Apostolica tenore præsentium de speciali gratia concedimus, & indulgemus.

Prorogatio termini in dicta Constitutione personis in Urbe degentibus præfixi, ad alios 15. dies.

Et pro Militibus, & aliis in militari habitu incedere obligatis.

§.4. Reliquis autem nostris, aut personarum Nobis inservientium familiaribus, continuis commensalibus, omnibusque, & singulis aliis, tam Clericis, quam Militibus Beneficia, fructuum, vel bonorum Ecclesiasticorum reservationes, ac pensiones obtinentibus, aut in ipsis Beneficiis, vel ad ea jus habentibus in Urbe præsentibus tempus quindecim dierum in dicta Constitutione præfixum, nec dum elapsum, ad alios quindecim dies a fine primodicti termini computandos extendimus, & prorogamus.

§.5. Ac demum Militibus, tam Militiarum Canonice institutarum, quam Rom. Cur. Officialibus, qui juxta præfatam nostram Constitutionem in militari habitu incedere tenentur, ut vestibus communibus, cum insignibus tamen Crucis, aut Numismatis suæ Militiæ propriis uti valeant, atque hac ratione ipsius Constitutionis præcepto plene satisfacere censeantur pariter indulgemus.

Declaratio circa tempus, quo Clerici, vel Milites habitum gerere teneantur.

§.6. Eos vero Clericos aut Milites, quibus pensiones aut fructus, bonave, aut prædia Ecclesiastica ad quæcumque summam reservata, aut reservari concessa

sunt, vel post hac reservabuntur, non aliter ad gerendum hujusmodi habitum teneri volumus, nisi postquam pensiones, fructus, aut alia præfata cum effectu exigere, aut percipere coeperint, vel per eos steterit quo minus exigant, vel percipiant.

Decretum irritans.

§.7. Decernentes sic in præmissis judicari debere, necnon irritum, & inane, quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingerit attentari. Præfata Constitutione nostrâ, quoad reliqua omnia præsentibus literis non excepta, nihilominus in suo robore perpetuo permanura.

Transumptorum fides.

§.8. Volumus autem præsentium transumptis etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem fidem ubique, tam in dicta Curia, & in judicio, quam extra, adhereri, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si essent exhibita, vel extensa. Nulli ergo omnino hominum &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octuagesimo nono, pridie Kal. Febr. Pontificatus nostri anno IV.

D. P. An. IV. 31. Januarii.

CXLII.

Triennale Capitulum Generale Congregationi Lombardiæ Ord. Fratrum Eremitarum Sancti Augustini statutum.

Ex Regest. in Secret. Breve.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Apostolica Sedis providentia circumspecta ad ea diligenter intendit, per quæ Regularium Congregationum profere directioni provideatur, ac Religiosorum personarum in eis Altissimo famulantium indemnitati, & commoditati consulatur, ut, quæ illa cognoscit per sua provisionis Ministerium observanda proponere non immoratur.

Exordium.

§.1. Cum itaque sicut referente dilecto filio nostro Dominico tituli S. Laurentii in Pane, & Perna Presbytero Cardinali Pinello nuncupat. Nobis innotuit, Congregatio Lombardiæ Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, cujus Ordinis ipse Dominicus Cardinalis apud Nos, & dictam Sedem Viceprotector existit, Congregationem præfatam esse solitam a pluribus annis citra Capitulum Generale quolibet anno celebrare, & ex hoc, ut experientia docuit Fratres, qui ad Capitulum hujusmodi accedere debent magnos labores, & incommoda pati, ac loca, & Domus dictæ Congregationis tam pro transmittendis iis Fratribus quam pro hospitandis transeuntibus, & proficiscentibus ad Capitulum prædictum magnas pecuniarum summas subministrare, ac graves expensas sustinere necessario coguntur, propter quod dicta Congregatio multa debita sustinet maximo cum incommodo

In hac Congregatione, singulis annis Capitula cogi solebant, unde plura eadem incommoda patiebantur.

modo Monasteriorum, Ecclesiarum, & cultus Divini. Necnon quia Vicarius Generalis, & alii Officiales, qui in dicto Capitulo eliguntur, cum primum rerum dictae Congregationis cognitionem habere incipiunt, statim, officium, quod deinceps utiliter exercere possent, per eos deponendum sit, ut alii, qui simiter, quod futuri sint tantum addiscant, sine facultate ob temporis brevitate faciendi, deputentur, res, & negocia dictae Congregationis recte gubernari, & administrari vix queunt.

Pontifex itaque Capitula, & Officiales in iis electi triennales esse jubet.

§.2. Nos ex iis causis, ac pluribus aliis mature a praefato dilecto filio nostro Dominico, & prudenter consideratis, & aliis animo nostrum digne moventibus industi, ac dictae Congregationis utilitati prospicere volentes, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine tenore praesentium statuimus, & ordinamus, ut post hac perpetuis futuris temporibus dicta Congregatio suum Generale Capitulum de triennio in triennium tantum facere, & celebrare debeat, & imposterum non amplius annales, sed triennales, & per triennium duraturi in dicto Capitulo eligi, & creare debeant.

Praesens decretum exequi mandatur sub poena nullitatis actus.

§.3. Mandantes, & districtius inhibentes in virtute sanctae obedientiae tam fratribus vocalibus, & aliis dictae Congregationis, quibus cura indicendi, & convocandi Capitulum inquam, quam aliis quibuscumque quavis dignitate fulgentibus, ut statutum, & ordinationem nostram huiusmodi observent, nec quominus observentur aliquod impedimentum, & molestiam quovis quaesito colore etiam indireste praestare praesumant; irritum quoque, & inane decernentes quicquid secus per quoscumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria tollit.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Congregationis, & Ordinis praedictorum inter eos in iis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes in hac parte, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Data die 4. Martii 1589. An. IV.

Datum Romae apud Sanctum Petrum die 4. Martii 1589. Pontificatus nostri Anno IV.

Statuitur, quod decretum factum in Capitulo generali totius Ord. Fratrum Minorum de Observantia in Urbe celebrato, videlicet, quod Abbatissa Monasterium d. Ordinis in earum officiis permaneat ad triennium tantum, in omnibus Monasteriis S. Clarae quarumvis Provinciarum ad unguem observetur.

Ex Regest. in Secr. Breu.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Quamquam Nos nuper id, quod in Capitulo generali totius Ordinis Fratrum Minorum de Observantia nuncupatorum in Urbe novissime celebrato decretum fuerat observari debere quoad Moniales Sanctae Clarae, & illarum electionem in Abbatissas jam antea in altero praecedenti Capitulo generali in Civitate Parisien. habito sancitum, & alia dicti Capituli novissime celebrati decreta, Apostolica auctoritate confirmaverimus, & approbaverimus hoc videlicet modo, quod Abbatissa, vel alia Praefecta quorumcumque Monasteriorum Monialium Fratrum Minorum de Observantia cura commissarum ad summum sint triennales, & suis officiis elapso triennio perfunctae in quibusvis Provinciis tam citra, quam ultramontanis non per biennium tantum, juxta decretum in dicto Capitulo generali Parisiis celebrato, sed saltem per triennium integrum a die functi officii sui, & administrationis numerandum nullum Abbatissatus, seu Praefecturae Monasteriorum, aut aliud officium, neque aliquam potestatem, seu auctoritatem in eis obtinere, vel exercere possint, & debeant. Nihilominus exposuit Nobis dilectus filius Procurator generalis dicti Ordinis, quod aliqua praecipue Sanctae Clarae Avenionen. & nonnullorum aliorum Monasteriorum Monialium Sanctae Clarae Abbatissa cum aliquibus suis sequacibus sub variis praetextibus huic decreto acquiescere recusant in animarum suarum periculum, perniciosum quoque exemplum, & scandalum plurimorum, eo quia in dictis Monasteriis orta fuerunt.

Causa huiusmodi faciendi Decreti.

§.2. Nos praesentes huiusmodi uti vanos reiicientes, ac praemissa debite executioni demandari cupientes, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod decretum praedictum super triennialitate Abbatissarum factum, suum, ut par est effectum habeat in omnibus Monasteriis Monialium S. Clarae, & ad unguem observetur, ita tamen ad pacandum iurgia, quae in dicto Monasterio Avenionen. orta sunt, ex speciali gratia concedimus, quod moderna Abbatissa dicti Monasterii possit permanere in officio suo Abbatissatus ad triennium a die ultimae electionis capitulariter factae computandum.

Decretum de quo in Rubrica.

§.3. Ac mandamus omnibus Ministris generali, & Provincialibus, ac Visitatoribus dictorum Monasteriorum quatenus hoc

Ejusdem observantia omnibus injuncta.

hoc

hoc decretum super triennialitate Abbatissarum huiusmodi editum in omnibus, & singulis Monasteriis Sanctae Clarae quarumvis Provinciarum ad unguem observari faciant, & curent, contradicentes quoslibet, & rebelles, & praemissis non parentes per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione remota compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Finis Triennio Abbatissa de omnibus rationem reddere debent.

§.4. Praeterea volumus, quod ipsae Abbatissae, finito earum trienniali officio, teneantur reddere computum, & rationem eorum omnium, tam reddituum, quam pensionum, & cleemosynarum, quae interim perceperint in dictis Monasteriis, & si quid supererit, illud totum novis intrantibus Abbatissis consignare debeant, praecipientes eis in virtute sanctae obedientiae quatenus in omnibus iis pareant, & obediunt suis Superioribus supradictis, necnon ad ea omnia, quae promiserunt Deo observare, tam in earum votis, quam suis regulis, & Constitutionibus; Quod si secus actum fuerit, id omne nullius roboris, vel momenti existere ex nunc decernimus.

Derogatio contrariorum.

§.5. Non obstantibus quibusvis praetextibus, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, praedictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium factis, concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides.

Data die 24. Martii 1589. An. IV.

§.6. Volumus autem, quod praesentium transumptis &c. Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 24. Martii 1589. Pontificatus nostri Anno IV.

CXLIV.

Poenae, & confiscationes malefactorum, cujusque Civitatis, & Terrae Status Ecclesiastici, locorumque ei subsectorum, applicantur Rev. Camerae Apostolicae, cum nonnullis statutis, & ordinationibus, circa earum exactionem, atque distributionem observandis.

SIXTUS EPISCOPUS.

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Protestium.

AD Romanum Pontificem pertinet, non modo uti communem Patrem, ac Pastorem, totius Christianae Republicae generalem curam suscipere, sed privatim quoque Populorum ipsius S. R. E. ditioni, etiam in temporalibus subditorum prospere statui, ac bono regimini, simul etiam Camerae Apostolicae indemnitati, propria quadam, & peculiari sollicitudine provide-

re. Quod ita demum (Deo favente) feliciter eventurum speramus, si ii, qui in Civitatibus, & locis dicti Status temporalis Ecclesiastici jus dicunt, in officio contineantur, & quicumque eorum publicae legum, & Magistratum potestate abutendo, a recto iustitiae tramite declinare, vel turpis lucri causa, Camerae Apostolicae jura improbe fraudare praesumpserint, se tandem in iudicio gravissimas poenas daturus intelligant. Ideoque nemini mirum videri debet, si cum quotidie insigante humani generis hoste, hominumque malitia in dies succrescente, novae fraudes, & corruptelae detegantur, Nos quoque Praedecessorum nostrorum exemplo, nova cogimur subsidia praeparare.

Paulus II. Officiis prohibuit, & processibus circumdari prohibuit, librumque condemnationibus, & gratis teneri iussit.

§.1. Bene siquidem, & prudenter felix record. Paulus Papa II. Praedecessor noster, prohibuit inter alia, ne Gubernatores, & quicumque Officiales Provinciarum, Civitatum, & locorum S. R. E. ditioni in temporalibus subsectorum, multas, & poenas pecuniarias remittere, donare, aut gratiam de illis facere possent, ultra summam sex florenorum auri de Camera.

Sixtus IV. approbavit, & processus circumdari prohibuit, librumque condemnationibus, & gratis teneri iussit.

§.2. Quam prohibitionem pia mem. Sixtus Papa Quartus, etiam Praedecessor noster non modo approbavit, sed vetuit etiam ne in causis criminalibus, ante sententiarum prolationem processus circumdari facerent, sed causas ipsas, prout iustitia suaderet, terminarent; ac mandavit, ut omnes supplicationes in quibus persona delinquens, delictum ipsum, & poena ei de iure irroganda, ac demum gratia ei per Officiales facta, exprimi deberet, in libro speciali registrari facerent, librumque ipsum in fine Officii per fidelem Nuncium Camerae Apostolicae mitterent. Ac pro refectione murorum, fontium, viarum, aliarumque rerum similium, seu illarum conservatione, non aliter Thesaurarios Camerae ad illarum solutionem teneri voluit, nisi vere actualiter in hoc eretur.

Et poenas ad alias quam Thesaurarii manus pervenire prohibuit.

§.3. Per aliam vero suam Constitutionem mandavit, ut si vere in tales causas expendendi facultas, & licentia a Sede Apostolica tributa foret, id tamen per manus Thesaurarii erogaretur; inhibendo ne eadem poena, ac multa ad alterius, quam Thesaurarii manus, etiam sub colore depositi, donec in praedictos usus erogarentur, ullo modo pervenirent.

Pius IV. applicavit Camerae Apostolicae omnes poenas, & per eius Officiales exigi iussit.

§.4. Ac demum recol. mem. Pius Papa Quartus noster itidem Praedecessor statuit, quod omnes poena, & multa pecuniaria, seu cujusvis qualitatis bona, quarumcumque personarum in praedictis Civitatibus, & locis degentium, Camerae Apost. private quoad omnes alios, etiam Communitates (exceptis tantum iis poenis, quae pro damnis, agris, & praediis rusticis illatis sunt inflictae) perpetuo integre applicatae existerent, nec per alios, quam a Camera Apostolica, ad id specialiter deputatos Officiales exigenterent; de quorum manibus eas reciperent, si qui titulo oneroso, aut ob

Et declaravit id servari etiam in locis Sedis Apostolicæ immediate subiectis.

Postea decernimus poenarum partem. Gubernatori, quartam vero accusatori assignavit.

Hic modo Pontifex iterum quatenus poenas malefactorum Camera applicat.

ob aliquos pios, vel supradictos, aut alios ejusmodi usus, illas sibi debere præterderent. §.5. Id autem declaravit postea habere locum etiam in iis Terris, Castris, & locis, quæ non ipsi Romanæ Ecclesiæ immediate, sed alicui Communitati Civitatum præfatarum subditæ forent.

§.6. Novissime vero ordinavit, & præcepit, ut Officiales prædicti, decima tantum hujusmodi poenarum, accusator autem quarta partibus contenti forent, sed illorum nemo alias, quam de manu Depositariorum dictæ Camera ullo modo exigerent, prout in præfatis, & aliis forsitan Prædecessorum nostrorum desuper editis Constitutionibus latius continentur.

§.7. Sed quia postmodum successu temporis nonnulli ex illis, qui in Statu temporali Ecclesiastico jus dicunt, varias artes, vel potius fraudes excogitarunt, quibus salubria hujusmodi statuta eluderent, & sub diversis prætextibus interdum per fordes, pretio, aut gratia corrupti, criminosos manifestos, aut impune dimitterent, aut multas Camera Apostolicæ debitas interverterent. Interdum vero illos plus æquo opprimentes, non tamen poenas ab eis exactas prædictæ Camera reservarunt, sed turpi lucro inhiantes sibi contra fas retinuerunt. Nos huic malo mederi, & malitiam quantum cum Domino possumus obviare cupientes, ac dictorum Prædecessorum exempla imitati auctoritate Apostolica decernimus, & declaramus, omnes, & quascumque poenas pecuniarias, multas, & confiscationes omnium, seu cujusvis partis honorum, infligendas, & infligendas occasione cujusvis criminis, excessus, maleficii, delicti, vel quasi, per quoscumque Præsides, Rectores, Gubernatores, quavis dignitate, etiam Episcopali, Archiepiscopali, vel alia majori fulgentes, etiam S. R. E. Cardinales, & Sedis prædictæ de Latere Legatos, eorumque Vicelegatos, Locatenen. Commissarios, Potestates, & Officiales, qui in quibusvis Provinciis, Civitatibus, Terris, Oppidis, Castris, Villis, & locis nostræ, & S. R. E. ditioni temporali subiectis quomodolibet, jurisdictionem exercent, tum per sententias, decreta, processus, tum etiam per viam supplicationum, remissionum, absolutionum, liberationum, condonationum, compositionum, gratiarum, abolitionum, seu cassationum processuum ab ipsis pro tempore concessarum, tam ex juris communis dispositione, quam juxta tenorem quarumcumque Apostolicarum, aut etiam Aegidianarum Constitutionum, & ordinationum, vel statutorum, & consuetudinum cujusvis Provincie, Civitatis, aut loci particularium, aut in vim adictorum, decretorum, bannimentorum, ab iisdem Officialibus, seu eorum Antecessoribus promulgatorum Camera Apostolicæ realiter, & cum effectu perpetuo applicatas esse, & fore, ipsique Camera non autem quibusvis Communitatibus, Universitatibus, aut personis integre deberi; poenis dumtaxat

ratione damnorum in agris, vineis, possessionibus, nemoribus, silvis, pratis, aut quibusvis prædiis illatorum exceptis, quæ si cui Communitati, aut Universitati applicata sunt, quicquam circa eas innovare nequaquam intendimus. Præmissa vero omnia locum habere volumus, etiam in iis Terris, Oppidis, Burgis, Castris, Villis, & locis, quæ alicujus alterius Civitatis, aut Terræ, Communitati, vel Universitati, non autem immediate Romano Pontifici subsunt.

§.8. Ceterum volumus, ut quæcumque Communitates, Universitates, Collegia, aut personæ, etiam Ecclesiasticæ quavis dignitate fulgentes, aut eorum Magistratus, poenas, compositiones, aut multas prædictas, seu illarum portionem aliquam quovis titulo, etiam oneroso, occasione, vel causa, etiam iustissima, & pro reparatione, ac refectione, & fabrica, vel conservatione murorum, pontium, viarum, fontium, aut cujuslibet publici boni, vel Pii loci, Ecclesiæ, aut Hospitalis intuitu, aut alias quomodolibet, sibi deberi, vel applicatas esse præterdunt, debeant omnino intra duos menses a die publicationis præsentium literarum in Romana Curia faciendæ computandos, concessiones, & applicationes prædictas, suaque jura, & privilegia quæcumque habent in Camera Apostolica exhibere, deducere, & allegare: quæ quidem Camera si ipsas concessiones validas ex oneroso titulo, vel ex urgentissima causa factas esse cognoverit, & judicaverit, possit eas ad tempus quod ipsi Camera necessarium videbitur, confirmare, seu de novo concedere, & successive Depositario ejusdem Camera in Provincia, seu Civitate in qua concessio hujusmodi facta, & approbata fuerit, residenti specialiter, & in scriptis committere, & mandare, ac speciale mandatum desuper opportuum relaxare, ut poenæ ipsæ, multæ, & compositiones hujusmodi, earumque pars ipsi Camera bene visa, dictis Communitatibus, & Universitatibus, seu Collegiis, & personis solvantur: quas nimirum de manibus Depositarii prædicti, & præcedente speciali mandato, nec alias exigere possint aut debeant. Revocantes, & annullantes omnes, & quascumque concessiones, applicationes, & assignationes dictarum multarum, poenarum, & compositionum, quibusvis Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, personis etiam Ecclesiasticis, ex titulis etiam onerosis, aut causis prædictis, vel aliis etiam iustissimis factas, quæ intra tempus supradictum, ut præfertur in Camera Apostolica exhibita, & producta, aut deinde ab eadem Camera approbata, & innovata non fuerint, etiam si sæpius per literas Apostolicas a quibuscumque Prædecessoribus nostris approbate, & innovatae sint, ipsæque Communitates, Universitates, & Collegia in pacifica quasi possessione illas exigendi ab immemorabili tempore existant, & Camera Apostolica eas numquam exegerit.

Communitatibusque, & aliis dictas poenas præterduntibus terminum, ad id proban, & desuper sententiam in Camera Apostolica obtinon. præfigit, quo elapso, omnes concessiones dictarum poenarum etiam ex oneroso titulo eis factas revocant.

§.9. Di-

Officialibus etiam prohibet ne poenas in eorum sententiis, edictis, gratiis, & absolutionibus contentis alteri, quam Camera Apostolicæ applicent.

Nec alius per sonis, quam Depositariis solvi, neque aliquam eorum partem per Officiales retineri posse decernit.

Contravenientibusque poenas imponit.

Delinquentibus prohibet, ne aliis quam Depositariis poenas solvant, etiam si aliter in sententiis, vel supplicationibus effectus scriptum.

§.9. Districte vero interdicens & prohibemus ne in posterum quicumque Præfates, Rector, aut Gubernator, quavis etiam Cardinalatus auctoritate, & dignitate præfulgens, aut Sedis prædictæ Legatus, Vice-Legatus, Locumtenens, aut Officialis ex supradictis, quovis prætextu, occasione, vel causa, etiam maxime rationabili, legitima, iustissima, & urgentissima, tam in sententiis, processibus, decretis, bannis, proclamationibus, edictis, quam in supplicationibus, gratiis, remissionibus, absolutionibus, abolitionibus, aut cassationibus processuum ab ipsis quolibet editis, vel edendis, poenas, multas, aut compositiones occasione malefactorum, vel quasi, ab ipsis reis persolvendas in pecunia numerata, vel in bonis mobilibus, immobilibus, aut se moventibus, cujusvis generis, qualitatis, quantitatis etiam minimæ existens, in totum, vel in parte etiam minima, alias, quam Cam. Apost. prædictæ concedere, aut applicare, vel assignare quomodocumque audeant, vel presumant.

§.10. Quam ob causam universæ, & singule poenæ, multæ, & compositiones prædictæ non possint, nec debeant ullo modo solvi, exburfari, tradi, aut consignari facere in manibus cujusvis alterius personæ, quam Thesaurarii, seu Depositarii Camera prædictæ in qualibet Provincia residentis, seu ad majorem partium commoditatem in manibus Vicedepositarii, seu Vicethesaurarii in qualibet Civitate, & loco deputandi, sed neque etiam valeant Gubernatores, & Officiales prædicti, etiam S. R. E. Cardinales, aut Fiscii Procuratores, vel accusatores, propria auctoritate retinere, aut a partibus exigere portionem, aut ratam ex hujusmodi multis sibi debitam, verum integre, & sine aliqua diminutione exburfari, tradi, solvi, & consignari debeant in manibus Thesaurarii, Depositarii, aut Substituti prædicti, ex quorum manibus nec alias, Gubernatores, Officiales, Fiscii Procuratores, & accusatores eas recipiant.

§.11. Quod si, vel poenas ipsas alias, quam Cam. Apost. applicaverint, vel propria auctoritate, & non de manibus prædictis exegerint, tam Gubernatores, Officiales, & alii prædicti etiam S. R. E. Cardinales, quam Procuratores Fiscii, & accusatores, & ipsorum quilibet contravenientes, officiis per eos obtentis ipso facto, absque alia declaratione, aut ministerio Judicis privati, & ad illa, & alia de cetero obtinenda perpetuo inhabiles, & incapaces existant, & insuper poenam trecentorum scutorum pro quolibet vice Cam. Apost. solvendorum, eo ipso incurrant.

§.12. Verum hujusmodi prohibitionem, & interdictum ita extendimus, ut neque etiam ipsi delinquentes, aut rei, vel alii quicumque contra quos per viam Inquisitionis, accusationis, denunciationis, aut querelæ procedi ceptum fuerit, tam si condemnati, quam si absoluti extiterint, poenas, aut multas pecuniarias, vel alias res,

ad quas solvendas in quibusvis condemnationibus, absolutionibus, decretis, processuum cassationibus, seu abolitionibus, vel supplicationibus, ipsos, aut alios pro eis multari contigerit, in alterius, quam Thesaurarii, seu Depositarii, aut Substitutorum prædictorum manibus solvere, aut tradere possint, vel debeant, etiam si in ipsis sententiis, absolutionibus, abolitionibus, decretis, aut supplicationibus aliter rescriptum existat. Alioquin si in aliorum manibus eas solverint, prædictæ sententiæ, & gratiæ, quoad ea, quæ illorum favorem, & commodum concernent, eo ipso nullæ, inanes, & irritæ, nulliusque roboris, vel momenti sint, & tam ipsi rei, quam qui pro eis solverit, quilibet vice poenam vigintiquinque aureorum incurrant. Contra vero si maluerint prædictis Thesaurariis, Depositariis, aut eorum Substitutis solvere, quam eis personis, quibus forsitan solvere jussi fuerint, bene, & recte solvissent, eorumque gratiæ, absolutiones, & supplicationes integram, & plenariam effectum, sortita censeantur, illque plene suffragentur.

§.13. Mandamus præterea omnibus, & singulis Legatis, Gubernatoribus, & aliis Officialibus supradictis, sub poenis prædictis per inobedientes eo ipso incurrendis, ut quilibet eorum, cum primum supplicationes signaverit, & taxaverit, illas in manibus Thesaurarii, vel Depositarii, aut Substituti hujusmodi consignet; a quibus supplicantes intra decem dies a die ipsarum supplicationum numerandos, soluta integre summa, & taxa in eis descripta, illas exigere omnino teneantur. Alioquin, lapsis decem diebus prædictis, gratiæ nullæ, irritæ ipso facto existant.

§.14. Legati vero, Gubernatores, & alii Officiales prædicti, eorumque Cancellarii, aut Notarii, supplicationes ipsas registrare, & in acta referre, processive cassare, vel abolere non presumant, nisi prius in calce supplicationis fidem solutionis jam factæ manu dictorum Thesaurarii, Depositarii, aut Substituti subscriptam viderint; secus si fecerint, vigintiquinque aureorum, & aliis arbitrio Superiorum imponendis poenis plestantur.

§.15. Omnia autem, & singula bona mobilia, gemmas, pecunias, & alias res cujusvis generis, aut qualitatis, quæ personæ ex quavis causa criminali in carcere ductæ, tempore carcerationis poenas se gestaverint, ac item ea, quæ banniti, condemnati, homicidæ, & latrones tempore quo apprehenduntur poenas se similiter habuerint (archibusis, & aliis offensivis armis tantum exceptis) ac denique ea, quæ contra prohibitiones, & banna in fraudem apprehenduntur, & capiuntur, statim prædicti Gubernatores, & alii Officiales, eorumque Locatenentes, Barigelli, Executores, Custodes Carcerum, & Cancellarii in manibus eorumdem Thesaurarii, Depositarii, aut Substituti tradere, & consignare debeant; alias ipsi Gubernatores, & Officia-

Officialis supplicationes ab eis signandas Thesaurariis consignent, & supplicantes infra decem dies poenas solvant.

Officialis Notarii supplicationes in actis referant, & processus ante poenas solutas non callent.

Officialis, & Barigelli bona, quæ carcerati tempore carcerationis deferantur, si eisdem Thesaurariis consignent, ad effectum hic expressum.

G

les